

Versluieren

De column 'Hersenspinzel' wordt geschreven door Augustinus voor KBO-PCOB-Goes en verschijnt digitaal 2 x per maand

De mensheid heeft nogal eens de neiging om bepaalde zaken niet (meer) bij naam te noemen, maar daarvoor een andere naam te kiezen die 'minder hard' klinkt. Zogezegd het onderwerp verzacht ofwel 'versluiert'. Vaak kun je met zo'n nieuwe naam wel een deel van het onderwerp minder 'hard' maken, maar daarvan afgeleide gezegdes niet. Neem nu het woord zweeten. Dit woord wordt door velen als 'minder netjes' beschouwd en daarvoor vond men het woord 'transpireren' uit. En afgeleid daarvan het woord kwam het woord 'transpiratie' in de boeken. Ik heb op het wereldwijde web gezocht wat onder transpiratie wordt verstaan.

Zie hier het resultaat:

1. Bij de mens: zweeten. Door zweetkliertjes in de huid wordt via de poriën vocht afgescheiden; het doel is de lichaamstemperatuur te regelen: zweet verdampt aan de oppervlakte van de huid en onttrekt warmte.
2. Bij planten het verdampen van vocht van uit de bladeren: door huidmondjes (stomataire verdamping) en door cuticula (cuticulare verdamping), → druppelen'.

Maar taalkundig kun je weinig met 'transpiratie' doen. We kennen allemaal het spreekwoord 'In het zweet uws aanschijns zult gij uw brood verdienen'. Dat klinkt niet ons 'afstotend' in de oren. Maar als je het 'vertaalt' in 'net' Nederlands klinkt het voor geen meter: In de 'transpiratie uws aanschijns zult gij uw brood verdienen'. Toen dat eenmaal tot me doordrong 'brak het zweet me uit'.

Er zijn 'verlichte' geesten die vinden dat de woorden 'slaaf' en 'zigeuners' te 'hard' klinken en maakten er 'tot slaaf gemaakte' en "reizigersvolk" van. Toen ik dit voor het eerst hoorde, was ik bijna in totale verwarring, maar toen dacht ik aan één van tegeltjeswijsheden die in de actie van de KBO-furore maakte: 'Het is niet de situatie die ons verwacht, het zijn de denkbeelden daarover'. Het gekke daarvan is dat 'het volk' dat van de taal gebruik maakt bij dergelijke strapatsen nooit om haar of zijn mening wordt gevraagd. Het is in handen van een klein 'elitair' clubje dat denkt de 'wijsheid in pacht' te hebben en denkt te weten wat 'het volk' wil.

Neem nu de 'vertaling' van het woord slaaf. Men maakte er 'tot slaaf gemaakte' van. Alsof dat minder hard aankomt dan het enkele woord 'slaaf'. Er waren/zijn – helaas – helaas – nog mensen die niet tot slaaf gemaakt zijn, maar in 'slavernij' zijn geboren. En dat in onze huidige 'beschaving' Zij kenden of kennen niets anders dan dat zij aan iemand anders 'onderhorig' zijn of waren. Zijn er dan nog slaven? vraagt u zich wellicht af. Ja, in onze moderne 'beschaving' zijn er nog steeds mensen die 'horig' zijn aan hun meester. Vooral in delen van Afrika en Azië zijn er landen waar dit mensonterende verschijnsel nog bestaat.

Versluieren. Heat gebeurt veel, te veel zelfs. Meestal omdat we het beestje niet bij naam willen noemen. Omdat we niet hard en ongecultiveerd willen overkomen. Ene Russische meneer **P(1)oe(r)tin** heeft daar ook last van. De onrechtmatige strijd in Oekraïne noemt hij geen oorlog, maar een militaire oefening. Maar hoe kan het ook anders. Hij is door zijn 'vadertje staat' opgeleid om op grootse en waarachtig aandoende manier te liegen. En wel op zo'n manier dat 'het gedrukt staat'.

Maar in onze westerse wereld kunnen we er ook wat van. Vaak wordt het beestje hier ook niet bij naam genoemd. Daarom eindig ik met een citaat uit Hersenspinzel 4 van 15-9-2008: Versluieren dus. Daar zijn wij Nederlanders sterk in. Niet meer het eerlijke zweet, de alledaagse gehandicapte of de 4-kleurenfolder. Niet meer het prachtige Nederlandse woord, maar liever een onduidelijk buitenlands klinkend brabbelwoord, want dat maakt alles veel helderder als het ons niet helemaal duidelijk is. Jongens toch, en meisjes natuurlijk ook: weg met de camouflage, want daar houden we niet van. Dat klinkt te oorlogszuchtig. Hoewel soldaten nog steeds niet gekleed zijn in versluierpakken, maar rondlopen in camouflagekleding. Laten we daar echter eerst research naar doen, want de onderzoekers vertrouwen we niet, ook al zijn ze nooit vervangen door researchers. Maar ja, 'What's in a name?'

Tekst: Augustinus. Afbeeldingen: Augustinus en Wikipedia.